

(FRAGMENT.)

.....
.....
la divinal, la eterna Poesia
la qu' es mes sol que 'l sol, la que trionfa
d' esclaus y reys y religions distintas,
la que va del primer al ultim home
y del verm a la estrella mes perduda,
la única veritat en la que creuhen
al plegat, de genolls, las rassas totes;
perque la humanitat es a la una,
filla y mare del Art y com la Vergé
se 'l sent esbategar en las entranyas.

ANGEL GUIMERÁ

Núm. 12.

15 Juliol, 1902.

SOBRE GRAMÁTICA

L' article d' en J. Montserrat sobre Gramàtica Catalana; d' esperit profundament revolucionari, em va produir forsa bon efecte. Es veritat que alguns que jo metex he sentit, no hi están pas conformes amb el modo de pensar de mon estimat company. Jo no diré que totes ses apreciacions siguin justes; però si que en el fons de son article hi batega una sinceritat, una desaprensió admirable i racional. I tan ho crec axís, que vull dir-hi la meva en el metex assumpte, procurant, si m' es possible remarcar-lo i ecsplanar-lo més. Em perdoni el Sr. Montserrat; però jo també vull ser propagador de sa ferma doctrina.

El català tan diferent dels altres llenguatjes que 'n diuen novo-llatins en sa pronunciació, no te ancara escriptura ben concretada i propia. Es que els escriptors del modern renaxement (i no 'ls hi dono culpa perquè fa molt be qui pensa primer en lo essencial del llenguatge que en lo accidental), varen seguir en l' ortografia el camí dels antics i s' ajudaven d' altres llengues, sobre tot del castellà i del llatí per a ficar-la una mica. Però per aquest procediment ens resulta una confusió grossa en les vocals i en les consonants, sobre tot finals de paraula. Es veritat que per a llegir, d' aquesta manera un escrit, hi ajuden el conexement de les lletres que tenint signes iguals, son àtones ò no, ì, sinó que com que es poc tradicional no es admés gaire, el sistema senzill de vocals obertes ideiat per el P. Nonell; i per a escriure (no es poc ni molt l' embolic i vergonyosa la llògica) es pot *etimologisar*, mirar el llatí ò 'l castellà, les derivacions etc.

¿No seria més senzill per a escriure i per a llegir, treure tant d' enfarfec de regles gramaticals, qu' ara metex serán mes enredades que les lleis espanyoles, ideiar, ja que no existexen prous signes per les àtones, uns signes nous, suprimir les lletres que no fan servei en la pronunciació, i sons idèntics representarlos per consonants idèntiques? Aleshores no tindriem la falta de sentit, que la mainada i la gent poc instruida am son bon seny natural contradiu, de fer *ca, ce=se, ci=si, co, co=cu, cu, home* per ome, etc. Aleshores les malaguanyades disquisicions sobre si una paraula

du ò no *h* i altres futeses per l' estil, quedarien convertides en disquisicions més profitoses, com seria, si es més castissa una pronunciació que l' altra.

I per acabar, perquè hi hauria tela, fins per fèrmen a n-a mi una camisa *d' onze varas*, diré a n' els que volen conciliar la pronunciació i escriptura dels valencians, catalans, etc., que tampoc pot lograse amb els altres sistemes ortogràfics com no costa gaire de endevinar a ne 'l que un poc s' hi ficsi.

Fora, doncs, motllos antics, sempre que no siguin els més apropiats a una ciencia ò art cualsevol.

A. MASDEU.

GAUBANSA

*A la font del meu jardí
jo me 'n hi vaig cada dia,
à la font del meu jardí
hi baixo vespre y mati*

*À l' ombra d' un taronjer
brolla fresca y crestallina,
à l' ombra d' un taronjer
que s' extén com un dosser.*

*Mentres l' ayga va saltant
flors y rames se gronxolen,
mentres l' ayga va saltant
el aucells van refileant:*

*Tota la verneda riu
quan Natura se deixonda,
tota la verneda riu,
y 'l cel blau es més joliu.*

*En mitj de tanta hermosor
sento l' esclat de la vida,
en mitj de tanta hermosor
tots mos somnis son d' amor...*

*¡Quina gaubansa, quin pleŕ
trobo à la font cada dia!
¡quina gaubansa, quin pleŕ
à l' ombra del taronjer!*

MERCÉ PADRÓS

QUI TÉ RAHÓ?

V

Dels testimonis, tan autorissats com poch sospitosos de catalanisme, que consignárem en l' anterior article, clarament se despren que los habitants d' Espanya ni tenen el matex origen ni parlan una sola y matexa llengua, ó lo que

es igual, que no tenen ni la primera ni la segona de les quatre condicions que, segons l' Eminentíssim Cardenal Zigliara, ha de reunir una societat política perquè pugui, apropiatament, anomenarse Patria. Y no tinguent aquestes dos primeres condicions, tampoch podrà tenir les dos restants, axó es, uniformitat de costums y facil convivència, perquè es evident que no s' avindrán facilment els que tenen costums diferents y diverses, y han de tenir diverses y diferents costums els que pensan de diferent manera, y han de pensar de diferent manera els que tenen diferent llenguatge, puig la paraula no es altre cosa que la manifestació, l' expressió, el vestit exterior del pensament.

Peró no basta argumentar *á priori*, ni es propi del caracter catalá sols esbrinar lo que ha de ser, sino que es precís examinar si la cosa *es*, si la realitat respon á la concepció intelectual. Per axó cal preguntar, seguint l' ordre establert en lo anterior article:

c) ¿Son unes mateixes les costums dels habitants d' Espanya? Ab la negació mes rodona y decisiva contestará á aquesta pregunta qualsevol que haja visitat, anch que haja sigut á corre-cuyta, les hermes y xafagoses planuries del centre d' Espanya, ó el que, sense mouerse de nostra terra, haja tractat, ab alguna intimitat, á algun natural d' aquelles encontrades, peró, nos plau en gran manera confirmar aquesta diversitat de carácter y modos de ser copiant unes hermosíssimes paraules del insigne autor dels *Heterodoxos españoles* perquè son ensemps un elocuentíssim elogi de la mes gran de nostres glories científiques en el sigle XIX, d' aquell geni incomparable, tan celebrat á fora com oblidat de sos conterrànies, que morí en tal dia com avuy, 9 de Juliol del any 1848. Diu axís el gran crítich castellá al fer la comparansa entre en Balmes y 'n Donoso:

“Entre ellos no hay más que un punto de semejanza: la
 “causa que defienden. En todo lo demás son naturalezas
 “*diversísimas y aun opuestas*, reflejando fielmente uno y
 “otro los caracteres tambien *opuestos* de sus respectivas
 “razas. Ni es diferencia solo de raza, sino también de edu-
 “cación de procedencia y de cultura. De aquí diverso estilo
 “y filosofía también diversa. Balmes es el génio catalán pa-
 “ciente, metódico, sóbrio, mucho más analítico que sintéti-

“co, iluminado por la antorcha del sentido común, y asido
 “siempre á la realidad de las cosas, de la cual toma fuerzas,
 “como Anteo del contacto de la tierra. No dá paso en falso,
 “no corta el procedimiento dialéctico, no quiere deslumbrar
 “sino convencer, no dá metáforas por ideas, no deja pasar
 “noción sin explicarla, no salta los anillos intermedios, no
 “vuela, pero camina siempre con planta segura. Con él no
 “hay peligro de extraviarse, porque tiene en grado eminente
 “te el dón de la precisión y de la seguridad. No es escritor
 “elegante, pero sí escritor macizo. Donoso es la impetuosi-
 “dad extremeña, y trae en las venas todo el ardor de sus
 “pátrias dehesas en estío. No es analítico sino s̄ntético, no
 “desmenuza con segacidad laboriosa, sino que traba y en-
 “cadena las ideas, y procede siempre por fórmulas. No
 “siempre convence, pero arrebatada suspende, maravilla y
 “arrastra tras de sí en toda ocasión. Aun más que filósofo,
 “es discutidor y polemista, aun más que polemista, orador.
 “No es escritor correcto, pero es maravilloso escritor, y
 “habla su lengua propia, ardiente y tempestuosa unas ve-
 “ces, y otras seca y acerada. No hay modo de confundir
 “sus páginas con las de otro alguno: donde él está, solo los
 “reyes entran. En ocasiones parece un sofista, y es porque
 “su genialidad literaria le arrastra, sin querer, á vestir la
 “razón con el manto de sofisma. A veces parece un decla-
 “mador ampuloso, y no obstante es sincero y convencido.
 “Habla y escribe como por relámpagos: asalta, á guisa de
 “aventurero, las torres de lo ideal, y cada discurso suyo
 “parece una incursión vencedora en el país de las ideas
 “madres. Todo es en él absoluto, decisivo, magistral: no
 “entiende de atenuaciones ni de distingos: su frase vá toda-
 “vía más allá que su pensamiento: jamás concede nada al
 “adversario, y en su afán de cerrarle todas las salidas,
 “suele cerrárselas á si mismo. (1)

d) ¿S' avenen facilment entre si los habitants d' Espanya? Seria necessari no saber un borrall d' Historia per estar indecís sobre la contesta que s' ha de donar á aquesta pregunta. Basta recordar fets tan capdalts com els següents:

(1) Historia de los Heterodoxos españoles, t. 3.º, lib. 8.º, cap. 4.º

1) Lo ocorregut en l' entrada de Ferrán d' Antequera y en les Corts de Montblanch per éll presidides.

2) Les desevenencies entre Joan II y los catalans, son destronament per la Diputació Catalana en 9 y 11 de Juny 1462 y la lluyta de dotze anys que fou el resultat d' aytals desavenencies.

3) El testament de Isabel la Católica, en que se prohibex que 'ls empleos de Castella se donguin als naturals de Catalunya, prohibició que, respecte dels castellans, havian demanat varies vegades, encare que inutilment, los representants de la Confederació Catalana-Aragonesa.

4) La sortida violenta de Ferrán el Católich de les terres castellanes y son segon casament ab Germana de Foix.

5) Les reclamacions de les Corts de 1630 en temps de Felip IV y los sagnants sucesos que 's desenrollaren en aquell desgraciat regnat.

6) Les conmocions del regnat de Carles II, que duraren desde 1687 á 1689.

7) Les Corts de 1701, en temps de Felip V, molt anteriors á la guerra de sucesió, que comensá en 1705.

8) El Missatge dirigit á Jordi II d' Anglaterra en 1736.

9) Les Corts d' Aragó y 'l Congrés de Tarragona durant la guerra de l' Independencia (1810).

10) Los projectes de la Junta Central de Barcelona en 1840.

11) Les aspiracions dels Iberistes de 1868, el Pacte de Tortosa de 1869, y altres fets mes posteriors que no cal recordar puig estan en la memoria de tots.

¿Qné es donchs Espanya? Ho veurém en lo vinent article.

JOSEPH POU Y BATLLE.

SONET

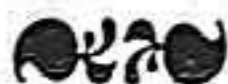
*Le Seraphin des soirs passe le long des fleurs.....
La Dame-aux-Songes chante á l'orgue de l'église;
Et le ciel, ou la fin des jour se subtilise,
Prolongue une agonie esquise de couleurs.
Le Seraphin des soirs passe le long des cœurs...*

*Les vierges au balcon boivent l' amour des brises ;
Et sur les fleurs et sur les vierges indecises
Il niege lentement d' adorables paleurs.*

*Toute rose au jardin expire, lente et lasse
Et l' âme de Schuman errante par l' espace
Semble dire una peine impossible a guerir...*

*Quelque part une enfance tres douce doit mourir
O mon âime, mets un signet au livre d' heures
L' Ange va recenillir le reve que tu pleures.*

ALBERT SAMAIN

LES BANDERES ALEGRES

Casi a cada Festa Major les trovo. Sempre están de festa, perxò sempre están alegres. Dalt dels montants d' una *roda de París*, fan nit i dia. Sa casa rònega i corcada, repintada un sens nombre de vegades d' un vert xarraire de persiana, es pobre, pobre com els seus amos, que viuen a bax tenint per llit un jas de palla, i sens altre moble que l' orga de manubri que 'ls hi fa de calaxera.

Sa casa es pobre, es corcada i trista..... pro que hi fa, si no 'ls hi manca l' alegria en aquelles altures, que hi fa, si son els boemis alegres, que van d' un poble a l' altre am l' alegria a flor de llabi; que hi fa, si son els poetes que viuen a les altures per a gaudir mes be de la natura!.....

Amanyagades pel vent, acaroades pel sol, festejades per les corrandes de falsies que 'ls hi passen frec a frec xisclant i perseguintse esbojarradament, sentint tot el die la gatzara de la fira, els espinguets de les trompetes, i els sorolls dels tambals de les barraques properes, son felisses i estàn alegres a dalt d' aquelles cimes, des d' ont ho veuen tot i ho dominan tot estant per sobre de la miseria humana.

I per xó 's mouen i per xo s' inflen i s' pleguen i despleguen vessantes d' alegria. Son com l' aucell cantaire i engaviat que cóm mes gatzara sent, mes s' engresca i canta.

¡Ah! son els sers felissos, que fugen de l' ensopidor tracte de la gent de edat! Son els sers felissos que fugen de l' encarcament de la gent feta! No 'n veuen, no, d' homes aprop seu; aprop seu no veuen sino criatures, infants rossos

que cridan i esvaloten, brassos molsuts y manetes flonges que volen agafalse, i riallades tendres; nuvols de riallas que pujen d'aquells nius penjats que roden i 's cambien a cada moment, d'aquelles nierades de pardals que riuen i xerrotéjen amb el cant de l' orga.

I alló les anima, i alló les engresca, i alegres i felisses, s' abandonen al aire que les besa, i s' extenen i cargolen, i 's dexen portar plegantse i desplegantse alegrement.

¡Ah! I que 'n son de felisses aquelles banderes. Poc ne senten d'enveja de les altres, en sa pobresa, entre tanta fusta corcada i tanta miseria d' amos.

Poc ne senten d'enveja de les altres banderes que coronen superbament els edificis oficials en els dies de gala, soles, desemparades, sense l' alegria que 'ls envolti, ni la gatzara que 'ls alegri. No cambiarien, no, de siti, no dexarien, no, els montants verts i corcats desd' ont s' esplaien, per aquelles anelles de ferro que endogalen i subjecten a les que coronen aquells frontons clássics i de mal gust que rematen la majoria d' aquells edificis.

Poc ne senten d'enveja dels pabellons de les escoles municipals, sempre separats de son pal, qu' es com l' ànima que 'ls aguanta, i sempre tancats dintre d' una calaxera ò anant de mal borrás entre les capsas de guíx i ampolles de tinta, arreconades en la lleixa més alta d' un armariot de la escola. No cambiarien, no, son siti, les banderes de la roda, sempre saludades am rialles i picaments de mans, pel lloch dels pabellons de les escoles, que no senten sinó els plors i les cantarelles tristes i ensopidores que 'ls hi endressen els bailets que van a estudi de mala gana.

No les envejen no, a 'les altres de la fira, posades en renglera sota les tendes de les parades, sofrint el jou del ordre, a distancies iguals, sense poder lliurement onejar per l' encarcament que 'ls hi ha comunicat la pintura, i sense saber son destí, ni a quines mans han d' anar a parar.

Elles poden ser mes ben cuidades, elles poden ser suplu-jades en dies de tempesta perque no 's despintin, pro han de ser venudes, no disfruten d' aquesta llibertat que fa inflar alegrement les de les *rodes de Paris*.

.
Aquest any per les fires també n'hi havia una de *roda de*

París, en la plassa del poble; i les dues banderes de sos montants també hi eren i també s' esventaven per les altures, rublertes d' alegria.

En un dels cotxes de la *roda* hi pujá una criatura; era un nen de casa rica que portava entre ses manetes una bandera, mes no una bandera alegre, sino una bandera trista, una d' aquestes banderes de fira que vènen en les parades. I la portava apretada, oprimida en ses manetes nervioses, sense ensenyarla, sense dexarli pendre l' aire, com si tingúes por de que algú li prengués, apretada entre ses nues cames, presonera i matxocada.....

I cuan la campana tocá i entonant l' orga una marxa airosa aquell vagonet s' enlairá entre onades de remor i xerrotex de mainada, aquella bandera trista, aquella bandera captiva i oprimida per les mans del nen ric, passá avergonyida i envejosa per sota dels airosos plecs d' aquelles dues banderes de la *roda*, pobres, pero rialleres, onejantes i alegres.

RAFEL MASÓ I VALENTÍ.

MARINESCA

*En la tranquila mar anem gronxantnos,
Viventa imatge de l' eternitat,
La nostra barca ses onades bressen
Fent al compàs del vent remor siüau.*

*¿Les sentiü com desitjen rialleres
Als nostres joves cants el llur juntar?
Son les mateixes que furientes s' alsen
En brassos tot sovint del huragá.*

*Son com l' espill de Deu que l' cel reflexen
Y'ls mons tenen per marc.*

*No tingueu por, companys, remeu y fora;
Remeu, y sempre avant:
Temps ha que les manem y que 'ns conexen,
Elles son nostra patria y nostra llar.*

FREDERICH M.^a DE GISPERT.

PLUJA D' HIVERN

*Oh Reyna de corona platejada,
hont anaren tas llàgrimas d' esplay
que bebian las rosas de la prada
y envejavan els astres del espay?*

*Digaho ben baix, augusta destronada,
si ja s' han fós per no tornar jamay
las perlas tremolosas de rosada
qu' agitava la ratxa del esglay.*

*Mes prou que ma mirada ho endevina
en ton esguart crepuscular, Regina,
qu' encare besa dolsament las cosas.*

*Si encar devallan de tos ulls porugas,
no las beuhen els llavis ni las rosas.....
Y baixan als fossars de las arrugas.*

JOSEPH CARNER.

ELS FUNERALS DE MOSSÈN JACINTO VERDAGUER (A. C. S.)

Segons havíem anunciat, el dia 3 del corrent se celebráren els funerals que nostra Redacció organísá en sufragi del gran poeta que avui plora desconsolada, nostra Pàtria. Tots els nombrosos admiradors que a Girona tenia Mossén Cinto, respongueren amb entussiasme á la invitació de VIDA i a llur esforç decidit i generós se deu que resultessin una solemnitat tan gran i imponent com no acostuma a veures mai en nostra ciutat.

D' ells ne dona compte *La Veu de Catalunya* del die 7 am les següents ratlles:

El dijous prop-passat, á las deu del matí va celebrarse en la parra quia major de Sant Feliu d' aquesta ciutat, un solemne funeral en sufragi de l' ànima del difunt poeta, geni immortal de la nostra terra, Mossen Jacinto Verdaguer, a qui tinga el Senyor en la santa gloria. La iniciativa 's deu a la Redacció de la Revista quinzenal de literatura y art *Vida*, que 's publica en la present ciutat, oportunament secundada per valiosos elements de totas las entitats catalanistas de la mateixa.

L' ample presbiteri y el riquíssim altar major estaven ricament endolats, y en el centre de la nau principal del antich y artístich temple s' hi aixecá un magestuós túmol, il·luminat ab atxas, flams y ciris, quals canalobres apareixían envoltats de brinchs d' euras; sobre 'l féretre hi lluían las insignias sacerdotals, y als peus del mateix s' hi veyá una artística arpa formada ab montant de fullatje y cordas de flors al mitg d' una grandiosa corona de llor, de la qual penjaba un artístich llas de negre crespó y dos amplas cintas ab els colors de la bandera catalana, sobre las quals s' hi llegía ab platejadas lletras la següent inscripció: "Llaor al cantaire de la Fe i de la Patria." Aquesta rica decoració fou ideada y dirigida per l' aprofitat jove artista en Rafel Masó, redactor de la esmentada revista, que en veritat mereix per son hermos pensament una xardorosa felicitació.

Un nutrit chor y gran orquesta, baix la inteligent batuta del Mestre de Capella de la Catedral, Mossén Miquel Rué, van executar ab notable gust y afinació la hermosa missa de "Requiem", del mestre Eslava, cantantse al últim pels mateixos chor y orquesta una solemne absoluta

Formavan el dol principal els representants de las entitats que prengueren part en el solemne acte relligiós, vegentshi en primer lloch els redactors de *Vida*, y a seguit els pabordes de la confraria de Sant Jordi, individus de la Junta de la Lliga Catalanista, del Centre Catalá, de la Redacció del *Geronés*, y finalment, en representació del Orfeó Catalunya, de Cassá de la Selva, son il·lustrat fundador y director mossén Gabriel García y algún altre membre de la propia associació.

Al funeral hi assistí una lluidíssima concurrencia que ocupava gran part de las tres espayosas naus del temple bon tros de la extensa capella de Sant Narcís, essent necessari que dos sacerdots apart dels que oficiavan rebessin l' ofertori, que ab tot va durar fins a mes de mitg ofici, resultant lo mateix en la missa de perdó. El funeral va acabar a quarts d' una.

Girona, donchs. ha correspost com devía y era d' esperar al solemne y piadós obsequi tributat al geni que acabém de perdre, al primer y pot dirse únich poeta épich que ha florit no solzament a Catalunya, sinó á Espanya, de que es sens dubte y será per sempre immortal y prehuada gloria el malaguanyat mossen Jascinto Verdaguer.

A aquets datos hem d' afegirhi que, la germana de Mossén Verdaguer, que fou convidada particularment, nos remerciá per medi d' atenta lletra, l' invitació, ensemps que nos pregá dispensessim no l' acceptés per serli del tot impossible a causa de les ocupacions que la rodejan. També escusaren l' assistencia, am greu sentiment, els regidors catalanistes D. Narcís Sambola, D. Joaquim Franquesa i don Jaume Garriga. També rebérem una atenta carta del Vis-President del Orfeó de Blanes Sr. Valentó, nomenant qui representés dita Societat.

La Redacció de *VIDA*, més que satisfeta de la acullida

que entre 'ls bons catalans ha trovat sa umil invitació, se complau en donar les mes efectuosos gracies a tots els que am ses almoines o amb el concurs de son trevall personal han contribuït a fer més solemne i grandiosa la manifestació de condol per la pèrdua del mes gran dels poetes que ha vist Espanya,

PARÉNTESIS

Fins ara sabiem que a *La Lucha* hi escribia l'últim prosista, pro ara hem descobert que hi escriu l'últim poeta.

Aquet senyor no es xino com podia molt ben ser en Ma-ka-ko, sino que pel nom de Bassols que porta, podem ben deduir que es catalá, ancara que dels fins, es a dir d'aquells que escriuen en castellá a tot drap i que el catalá 'l dexen per estar per casa.

¡ Ves qui s' ho podia pensar que de les suredes de Palau Sabardera en sortís un poeta! Si senyors, si, de Palau Sabardera ens ha sortit aquesta eminencia que 's despenja desde *La Lucha*, amb una poesia endressada a una pobra senyora, que ben segur, que no li ha fet cap mal per que li dediqués.

I per que nostres lectors no 'ns puguin dir que no 'ls tenim al corrent del moviment intelelectual, volem parlar de la poesia d'aquet nou Dante de Palau: s' ho merex.

Comensa axís:

A D.ª Aurora Pastell y Negre.—Castelló de Ampurias.

Home, home, Sr. Bassols, ¡quina manera de rebaxar la poesia! Aquest ròtul també l'haguera posat si s'hagués tractat d'enviar a aquesta senyora un sac de patates o un vagó de garrofes. Pro axó ancara 's pot dispensar: es un ecsés de desconfiansa amb el nom.

Lo que es un ecsés de confiansa am la persona es lo que ve després: —*Querida Aurora del alma.*— Tingui compte, Sr. Bassols, que no tots els marits son despreocupats com vostè.

*Querida Aurora del alma:
Las noticias de ese pueblo*

*Hanme robado el consuelo
Y héchome perder la calma.*

Sense consol, sense calma i amb aquesta calor que fá, vagi am cuidado, Sr. Bassols, que axó li podria ocasionar una malaltía que li costés la pell.

*Entusiasta de mi cuna
Donde vió á luz mi existencia
Deploro la divergencia
En que vive, se murmura*

*La gente toda; y cada una
Lleno el pecho de coraje
Diz que, con odio salvaje
Echan trizas de mi cuna.*

I no sabém per hont agafarho de tan bé que tot está. Perque miri que axó de *ver á luz una existencia* i axó de que *cada gente echen trizas de su cuna*, com aquell qui llença un tros de fusta per la fines-

tra no te perdó de Deu, i menos si ho fa *cada gente*, i ancara molt menos amb aquet *diç* que vosté ens hi enjega.

*Pobre pátria mia. ¡Cuánto
Llora mi pecho tu lucha*

*Fratricida! Aurora escucha
La triste voz de mi canto.*

Sr. Bassols, fassis mirar que vostè no está bó. Axò de plorar per el pit es una enfermetat nova que Deu nos en guart de gaires i de que 's propagués com ho ha fet la *glosopeda* entre les besties. Aquet món seria una vall de llágrimes. A menos de que vostè, fent, un mal us de la retòrica, de les gotes de suor ne digui llágrimes, que en aquet cas si que creurem que li sués el pit i tot lo que vostè vulga, perquè per fer les tres primeres quartetes ó lo que sian, ja li prometem que havia de suar molt d' angunia. ¡Oh i am la calor que fá!

I per no allargarnos massa, dexarem de transcriure íntegrament el *triste canto* del Sr. Bassols que de tant trist, fa venir llágrimes als ulls, i inspira compassió.

¡Pobre Sr. Bassols!

*Su corazón se estremece
Como si fuera mujer.
Porque un negro porvenir
Vese siniestro venir
Que ha de agostar incemente*

*Los sentimientos del alma
Que al ser hombre dignifica
Y con amor vivifica
Del hogar la dulce calma.*

¡Si que es trist tot axó! ¡Si que es trist!

Tant trist, que am tanta tristesa es impossible que a ningú se li posi be i hi ha perill d' agafar un empatx que després obligui a restituirho tot, si es que un s' ho ha pogut empassar de primera intenció.

Sort que el Sr. Bassols procura posar desseguida les coses a tó (volem dir que ve a ser axís com una especie de purga) i am valentia i *denuedo* es llansa a arreglarho tot i *canta*:

*Cese ya paisanos míos
Esa lucha que degrada*

*Renazca robusta y sana
La paz que une a los vivos.*

¡Com hi ha món! ¡Ja ho hem dit que ho feia am molta *valentia* i *denuedo*. Am tanta, que en el *calor de la improvisación* es cega per complert i confon *los vivos con los muertos*.

¡Se conex que no li han carregat mai cap mort com vostè ens ha fet am la seva poesia, que estigui tan poc al tanto! ¿Que no ho sap, sant cristiá, que la *pau* regna entre 'ls morts i no entre els vius?

¿Que no sap lo que significa R. I. P. que hi ha a tots els ninxos? Vostè deu fer com aquell que 's pensava que aquestes tres lletres eran l' *apellido* d' una familia i deia tot estranyat: ¡Mare de Deu i quina familia m'ns numerosa era aquesta de can Rip! Si, Sr. Bassols, la pau regna entre 'ls morts, sempre ni haurá de guerra entre 'ls vius mentres s' escriguin poesies com la seva.

I per últim imitant am gracia, alló del Dos de Mayo ¡A ti ilustre matrona! acava dient:

*A ti, Aurora, sin mancilla
En cuyo pecho no cabe
Odio, celos, ni coraje,
Ni la más leve rencilla,*

*Como mandato del cielo
Con celo santo y sagaz
Procura poner la paz
En ese revuelto suelo.*

¡Pobre donya Aurora! Ancara no l' ha importunat prou amb els seus versos que la vulgui amoinar més encarregantli que posi la pau en son terror?

Si nosaltres coneguessim a D.ª Aurora, li aconsellaríem que no fent cas d' aquet *mandato del cielo* portat per son embaxador especial senyor Bassols, i renunciant a aquet *celo santo i sagaz* que ell li recomana, li digués a n' aquet senyor que la dexés estar en *paz*, i que si ell no venia pas a arreglar *su cuna* vosté no 'n responia. I prou per avui.

¡Ah! ens descuidávem de lo millor pera l' historia: de l' autor i fetxa, que es lo mes clar i conforme de tot lo de la poesia: *José Bassols*.—
Palau Sabardera 1.º de Julio de 1902.

Recomaném aquex nom, per mai que la Literaria dongui un premi a la mellor *galeria de hombres ilustres de esta provincia*.

ESPIGOLANT. -- CRÓNICA

IMPORTANT.—Tots els subscriptors que vulguin rebre nostra Revista en els llocs ont vagin a estiuejar, no han de fer mes que enviar sa nova adreça a n-aquesta administració, i sens cap augment de prèu, els hi servirem fins a nova ordre.

També fem avinent als periòdics de cambi i a totes les persones que 'ns honoren am llur correspondencia, que tinguin la bondat de posar fins a nou avis, l' adreça de nostra redacció i administració en la següent forma: VIDA, Claveria 8, Girona.

Agraim de tot cor a la premsa periòdica els elogis que fa de nostre nombre ecstraordinari. Els periòdics que 'n parlen i qu' ara recordem, son: *Diario de Gerona, El Heraldo, Lo Geronés*, d' aquesta capital; i de fora: *La Renaixensa, La Veu de Catalunya, Catalunya Artística* i *El Noticiero* de Barcelona; *La Sembra* de Tarrassa, *El Deber*, d' Olot, i *Llevor*, de S. Feliu de Guixols.

L' entusiasta escriptor de la Fransa-Catalana, en Juli Delpont, ens escriu demanantnos el nombre qu' hem dedicat al Príncep dels poetes catalans, i 'ns dona compte de que 'ls literats d' aquella encontrada volen també dedicar un nombre de "Le Journal des Pyrenées-Orientales" a M. Verdaguer. Estem esperant amb ánsia aquesta nova demostració d' afecte a la Pàtria Catalana.

De desde el primer del mes que corre, es 'trova obert per tots els aimants de les Belles-Arts el Musèu provincial de Sant Pere del Galligans, que pot visitar tothom qui vulga tots els dies feiners desde les tres fins a dos quarts de sis de la tarde.

Aquestos últims dies varem tenir la visita agradable de nostre esti-

imat col laborador i llorejat poeta en Joaquim Ruyra i Homs. Ens va fer passar un bon rato en nostra Redacció llegintnos un hermos poemet rondalla titolat "El pais del pler" que procurarém donarlo a conèxer a nostres llegidors, si pot ser en sa totalitat.

Nostres estimats redactors en Prudenci Bertrana i en Josep Adroher, han sigut llorejats en el certam que enguany se celebra a Arenys de Mar, respectivament amb una ploma d' or i amb un accèssit consistent en la Biblioteca catalana de "L' Art del pagés".

No cal dir que 'ls felicitem coralment

Ecstractem del cartell per a 'l certam de l' *Associación Literaria*, que enguany es preté celebrar, lo següent:

Premis:—Una escrivania de bronzo, de S. M. la Reina, al autor de la millor composició poética, preferint que sigui de caràcter històric.—Un objecte d' art, del Governador civil, al millor treball en prosa ó vers, "Monografia històrica sobre l' origen de Girona i 'ls seus primers moradors".—Una ploma de plata, del Bisbe de la diócesis, al millor treball sobre 'l tema: "Relacions de Carle-Many am la Sede episcopal i l' Iglesia Catedral de Girona".—Una medalla d' or, de la Diputació, al autor de la millor "Poesia de caràcter històric o tradicional referent a aquesta provincia".—Un objecte d' art, del Ajuntament, al autor de la millor "Monografia d' interès pera la historia de Girona".—Un objecte d' art, d' en Canalejas, al millor treball sobre "Les idees socialistes a Europa".—Un objecte d' art, de D. Ferrán Puig, á la millor "Novela catalana ó castellana".—Un gerro de bronzo, de D. Pompeu de Quintana, al autor de la millor "Memoria històrica sobre la ciutat d' Ampurias".—Un objecte d' art, de D. Josep Herrero, al millor treball sobre 'l "Martirologi de la provincia de Girona".—Un objecte artístic, del senyor Marqués de Camps, al mellor treball sobre "El caràcter general de la flora de la provincia de Girona".—Un objecte d' art, de D. Cipriá Bernal, al millor treball sobre la "Revolució dels Remenses en la Vall d' Hostoles".—Un objecte d' art, de la Junta directiva de la societat *Casino Gironí*, al autor de la millor poesia de caràcter festiu, essent preferida la que ridiculisi les exageracions de l' escola modernista.—Un objecte d' art, de l' *Associación Literaria*, al autor de la més inspirada poesia.

Componen el Jurat lo Rnt. D. Florenci Jardiel, Pbre., *president*; D. Bonaventura Roqueta, D. Joaquin Massa, D. Frederic Bassols, i D. Esteve Adroher, *secretari*.

Les composicions es dirigirà al Secretari de la *Asociación* Enric Grait, Progrés, 20, avans del dia 8 d' Octubre vinent.

S' ha publicat el cartell corresponent al tretzè certam d' Olot.

Veusaqui un estracte del metex:

Se concedex una flor natural a la mellor poesia de tema lliure.

Axis metex 'l Rvnt. Dr. D. Esteve Ferrer, rector d' Olot; D. Miquel Blay, D. Josép Berga i D. Celesti Devesa, concedexen premis á les me-

llors poesies de tema lliure, i l' últim a un articlet també de tema lliure.

També ofereixen premis: *La Agrupació catalanista*, a la millor poesia patriòtica; l' Ajuntament, al que millor descrigui en prosa ó vers una costum típica d' Olot; D. Mariano Vaireda, a la millor prosa de caràcter montanyenc; D. Josep Berga, al millor quadro en prosa sobre costums de ciutat; D. Lluís Pla, a la millor poesia humorística, i D. Josep Puig á la millor monografia històrica, sobre la industria del paper en la comarca olotina.

El Arte Cristiano ofereix axis metex, un premi á la millor composició musical de sabor montanyenc.

Les condicions pera concorregui son les de costum, devent enviarse els treballs avans del vint d' Agost y a cal senyor Secretari, Vallnou, nombre 1.

El Jurat el forman els Srs. Guillem A. Tell, Josep Xutglar, Pere Pujol, Esteve Cardelús i Eduart Basols.

REVISTA DE REVISTES.

El confrare gironí *L' Enderroch*, ha publicat un hermós extraordinari contenint els treballs llorejats en el Certam organitzat per l' esmentat quinzenari, varis dibuxos del conegut artista en R. Casas, i algunes composicions literaries de notables autors escrites expressament per a *L' Enderroch*. Entre els diferents premis no hi figura pas certa poesia.

Doném la enhorabona a nostre company.

—Hem rebut els n.ºs 85 i 86 de la important revista *Pel & Ploma*, els quals son notabilissims. En el primer hi ha dibuxos d' en Bonnin, molts d' ells fets pera il·lustrar Boires Baixes, de quin poema ne publica uns quans fracments, axis com un de musical l' en Granados. Hi ha també, en el esmentat nombre, algunes poesies de distingits escriptors, i per fi, ex-libris, i fotograbats reproduint joies modellades per en Llimona.

En el segon hi ha dibuxos i cuadros d' en Besnard, molt originals, el retrato de dit pintor fet per en Casas i un croquis parisienc d' en Rusiñol. En la part lliteraria s' hi veuen firmes d' en Sert, Bernard, Massó i Torrens, Vendrell junt amb el primer acte del poema líric dramatic d' en Montoliu i una poesia en francés d' en Santoine.

VIDA

PUBLICACIÓ QUINZENAL
DE LITERATURA I ART

Sortirà el 15 i 30 de cada mes

Preu de subscripció. Mitj any, 2'50 Pts. Se paga per avensat

NÚMERO SOLT 20 CENTIMS

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CLAVERIA 8

SE VEN A GIRONA —En les llibreteries de J. Franquet i F. Geli i Administració d' aquet periòdic.

A BARCELONA.—En la llibreteria de A. Castells, Portaferriça 16 i Kioske "El Sol".

Tipografia d' en Masó.—Ballesterias, 33 y 35.